

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLET SPECIAL – LEGEA NR.115/1996

DECIZIA NR.1

DOSAR NR.2163/1/2006

ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA 1 OCTOMBRIE 2007

Florin Costiniu	- Președinte
Carmen Sîrbu	- Judecător
Constantin Brânzan	- Judecător
Adriana White	- Magistrat asistent

La 17 septembrie 2007 s-a luat în examinare cauza privind pe cercetații P. [redacted] D. [redacted] I. [redacted] și P. [redacted] E. [redacted].

Dezbaterile au fost consemnate în încheierea cu data de 17 septembrie 2007, iar pronunțarea deciziei s-a amânat la 24 septembrie 2007 și apoi la 1 octombrie 2007.

ÎNALTA CURTE

Asupra cauzei de față.

Din examinarea actelor și lucrărilor dosarului, constată următoarele:

Prin Ordonanța nr.1 dată în Camera de Consiliu de la 16 ianuarie

2006 în dosarul nr. 6/2005/Comisia Specială de Cercetare în Cauze

cererea de cercetare formulată de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

S-a constatat că cercetații D. I. P. și E. P. domiciliati în București, nu justifică în perioada 12 decembrie 2000 – 14 decembrie 2004, caracterul licit al unor bunuri în valoare de ..

În consecință a fost trimisă cauza spre soluționare la Înalta Curte de Casație și Justiție spre a se proceda potrivit art.24 alin.1 din Legea nr.115/1996, cu referire la art.53 din Legea nr.304/2004 republicată.

Conform art.13 alin.2 și 3 coroborat cu art.31 din Legea nr.115/1996 rap. la art.591-596 Cod procedură civilă s-a dispus aplicarea de măsuri asiguratorii, prin instituirea sechestrului asigurator asupra următoarelor bunuri imobile dobândite de cercetați în perioada supusă controlului:

- teren curți – construcții în suprafață de 490 mp situat în intravilanul orașului Azuga, „” cu nr. de cadastru provizoriu dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. din 22 august 2001 de

- teren în suprafață de situat în intravilanul orașului Azuga, județul Prahova, pct. , înscris în CF nr. Azuga, nr. cadastral 102, dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. din 5 mai 2002 de
– București;

- teren curți – construcții în suprafață de mp situat în intravilanul orașului Azuga, cu număr cadastral provizoriu dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. din 3 iulie 2002 de

- teren în suprafață totală de mp, din care mp fâneată și mp pădure, situat în intravilanul orașului Azuga, „”, județul Prahova, cu nr. cadastral provizoriu , dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. din 24 octombrie 2002 de

- teren fâneată în suprafață de mp situat în intravilanul orașului Azuga, nr. pct. cadastral provizoriu

- teren în suprafață de [redacted] mp ([redacted] mp din măsurători cadastrale) situat în orașul Azuga, [redacted], județul Prahova, înscris în C.F. nr. [redacted] a localității Azuga nr. cadastral al parcelei [redacted], dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. [redacted] din 5 decembrie 2003 de B.N.P. [redacted];

- teren în suprafață de [redacted] mp situat în intravilanul orașului Azuga str. [redacted], înscris în CF nr. [redacted] cu nr. cadastral al parcelei [redacted], dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. [redacted] din 5 decembrie 2003 de B.N.P. [redacted];

- teren în suprafață de [redacted] mp ([redacted] mp din măsurători cadastrale), situat în orașul Azuga [redacted], înscris în CF nr. [redacted], cu nr. cadastral al parcelei [redacted], dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. [redacted] din 28 aprilie 2004 de B.N.P. [redacted];

- apartamentul nr. [redacted] situat în București, [redacted], dobândit în baza contractului de asociere civilă nr. [redacted] din 18 iunie 2003 încheiat între cercetata E. [redacted] P. [redacted] și constructorul D. [redacted] V. [redacted] R. [redacted] I. [redacted].

Pentru a pronunța această Ordonanță, Comisia specială a reținut că la data de 21 iulie 2005 a fost sesizată de către Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, conform art.21, 22 și 23 din Legea nr.115/1996 rap. la art.9-12 din aceeași lege, modificată și completată prin Legea nr.161/2003 și O.U.G. nr.24 din 21 aprilie 2004, cu cererea de cercetare a averii domnului D. [redacted] I. [redacted] P. [redacted], fost ministru la Ministerul Economiei și Comerțului iar apoi ministru de stat.

În motivarea cererii de cercetare s-a arătat că din sesizarea nr. [redacted] din 27 iunie 2005 a Centrului de Resurse Juridice, formulată în condițiile prevăzute de art.9 alin.3 din Legea nr.115/1996, rezultă că între averea declarată la data investirii în funcția de ministru a domnului D. [redacted] I. [redacted] P. [redacted] și aceea dobândită pe parcursul exercitării funcției s-au constatat diferențe vădite, iar analiza declarațiilor de avere ale acestuia scoate în evidență faptul că unele bunuri nu puteau fi dobândite din veniturile declarate.

La cererea de cercetare a averii demnitarului, Procurorul General a anexat sesizarea Centrului de Resurse Juridice, declarațiile de avere ale

Registrului Comerțului precum și două articole de presă publicate în ziarele „Cotidianul” și „Gardianul”.

Întrucât în ședința Comisiei speciale din 8 septembrie 2005 domnul ~~Domn Iosif Popescu~~ și soția acestuia, doamna ~~Elina Popescu~~, au ridicat o serie de obiecțiuni și au formulat critici cu privire la modul de sesizare, Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a făcut precizări și completări la cererea de cercetare inițială, în sensul că:

- la data sesizării Comisiei speciale de cercetare erau suficiente date din care rezultă existența unor diferențe vădite între averea declarată cu prilejul investirii în funcția de ministru a domnului ~~Domn Iosif Popescu~~ și aceea dobândită pe parcursul exercitării funcției;

- datele în cauză au fost materializate în probe care au fost remise cu întârziere autorului sesizării de către autoritățile solicitate ori care i-au parvenit la intervale diferite de timp.

În privința normelor juridice aplicabile Comisia specială a constatat că sunt incidente în cauză prevederile Legii nr.115 din 16 octombrie 1996, modificată și completată prin Legea nr.161/2003 și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.24 din 21 aprilie 2004 privind creșterea transparenței în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice, precum și intensificarea măsurilor de prevenire și combatere a corupției, aprobată prin Legea nr.601 din 16 decembrie 2004.

În acest context s-a reținut că potrivit art.10 din Legea nr.115/1996, „dacă persoana a cărei avere este supusă controlului este căsătorită, controlul se extinde și asupra averii și veniturilor dobândite de celălalt soț”.

Întrucât domnul ~~Domn Iosif Popescu~~ a fost în perioada 2000-2004 deputat și membru al Guvernului, el face parte din categoria persoanelor care au avut obligația declarării averii în forma și condițiile stabilite de lege, după cum în cazurile stabilite prin același act normativ, averea demnitarului respectiv este supusă procedurii de control. Deoarece domnul ~~Domn Iosif Popescu~~ este căsătorit, controlul s-a extins și asupra averii și veniturilor dobândite de soție, doamna ~~Elina Popescu~~, persoană care, în puterea legii, a dobândit calitatea de cercetat.

În ceea ce privește modul de sesizare a Comisiei speciale s-a reținut că

septembrie 2005, au fost însoțite de o serie de înscrisuri, procurorul

General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție apreciind că există o diferență nejustificată în sumă de 399.998 euro, iar disproporția vădită dintre venituri și cheltuieli îndreptățește inițierea procedurii de control al averii demnitarului.

Comisia specială a mai constatat că este reală împrejurarea că cererea de cercetare formulată de Procurorul General nu a fost însoțită de toate declarațiile de avere ale cercetatului (omisiune înlăturată de Comisie) și nici de toate dovezile referitoare la veniturile cercetaților ori privind totalitatea bunurilor dobândite de aceștia în perioada 2000-2004, însă o atare exigență nu este cerută de art.11 din Legea nr.115/1996. Comisia a apreciat că textul citat este în sensul că cererea de cercetare va indica, obligatoriu, dovezile pe care se întemeiază, sursele de unde pot fi solicitate sau va fi însoțită de acte doveditoare, condiții îndeplinite în cauză, întrucât probele de care dispunea la acea dată Procurorul General erau de natură a justifica demersul cercetării averii demnitarului.

S-a mai motivat în cuprinsul Ordonanței că și în ipoteza în care s-ar reține, așa cum au pretins cercetații, caracterul incomplet al actului de sesizare, o atare împrejurare nu este de natură să împiedice efectuarea cercetării și cu atât mai puțin să constituie motiv de nulitate a sesizării.

Comisia specială a mai motivat că cercetații nu au pus la dispoziția sa toate declarațiile și dovezile referitoare la averea dobândită și nici nu au prezentat elementele de identificare ale conturilor bancare pe care le-au deținut în țară pe perioada supusă cercetării.

În ceea ce privește problema veniturilor obținute și a cheltuielilor efectuate de cercetații **D. I. Popescu** și **E. Popescu**, Comisia specială a reținut sub un prim aspect că perioada supusă controlului este 12 decembrie 2000 (data la care cercetatul **D. I. Popescu** a completat declarația de avere ca deputat) - 14 decembrie 2004.

Nu a fost primită cererea cercetaților în sensul ca perioada de control să fie extinsă până la data de 29 decembrie 2004, când cercetatul a fost revocat din funcția de ministru. Comisia specială a motivat că are libertatea de a efectua o eșalonare a veniturilor și cheltuielilor cercetatului și ale soției sale, împărțind eventual perioada supusă controlului în subperioade în raport cu dările de dobândite a bunurilor mai importante.

bunuri să poată fi justificată cu venituri ce au fost dobândite ulterior. în

acest sens s-a arătat că deși funcțiile de demnitar (deputat și ministru) s-au suprapus, semnificația solicitării cercetaților cu privire la data limită a controlului a fost aceea ca în calculul veniturilor să fie incluse și sumele de 15.063.094.970 + 136.506.670 ROL, primite de cercetata E. P. cu titlu de salarii de la SC „ ” la finele lunii decembrie 2004. Or, s-a motivat că sumele încasate de cercetată la finele lunii decembrie 2004 nu pot justifica dobândirea licită a bunurilor dobândite anterior.

În privința monedei în care s-a întocmit balanța de venituri și cheltuieli, Comisia a stabilit că ea va fi calculată în moneda națională (LEU), invocându-se în acest sens, printre altele, Regulamentul nr.1/2004 al Băncii Naționale a României privind efectuarea operațiunilor valutare. S-a reținut că nu are relevanță împrejurarea că cercetații au făcut tranzacții imobiliare și în valută deoarece toate operațiunile s-au desfășurat pe teritoriul României, iar sursele din care au provenit sumele de bani în valută, plătite drept preț al nemișcătoarelor cumpărate, nu au fost indicate și probate. Așadar, cercetații nu au dovedit existența unor venituri în valută în perioada supusă verificării.

Pe de altă parte, sumele încasate de către cercetații cu titlu de salarii și alte drepturi bănești au fost, pe perioada supusă controlului, exprimate în monedă națională, iar nu în valută.

În ceea ce privește problema veniturilor cercetaților, Comisia specială a reținut că potrivit situației anexate la raportul de expertiză efectuată de expertul desemnat de aceasta, L. E., cercetații au realizat venituri sub formă de intrări de lichidități în conturi sau numerar pe perioada 12 decembrie 2000 – 14 decembrie 2004, în sumă de 54.401.616.235 ROL.

Comisia a exclus din totalul veniturilor, așa cum s-a arătat și anterior, sumele de 15.063.094.970 și 136.506.670 ROL încasată de cercetată ca salarii la finele lunii decembrie 2004, deoarece ele nu pot justifica dobândirea licită a bunurilor achiziționate anterior.

Comisia a mai reținut că prin actele depuse la dosar de către cercetați s-a solicitat ca la capitolul venituri să se includă și sumele de câte 493.000 USD pentru fiecare cercetat, echivalent a câte 13.117.521.000 LEI fiecare, reprezentând contravaloarea părților sociale pe care aceștia le dețineau la raportarea

de cesiune de părți sociale autentificat sub nr. [REDACTED] din 9 februarie 2001 la B.N.P. [REDACTED].

Cu privire la aceste sume, în baza datelor furnizate de Oficiul Registrului Comerțului și constatările expertului contabil, Comisia specială a reținut sub un prim aspect că într-un interval de 5 luni, aflată în afara perioadei de control, cercetații au cheltuit suma de 8.100.000.000 lei pentru majorarea capitalului social al SC „[REDACTED]”, numărul părților sociale crescând de la 3.500 la 11.600, cu păstrarea aceleiași valori nominale de 1.000.000 ROL. Ulterior, la data de 9 februarie 2001, cercetații cesionează părțile sociale, valoarea tranzacției fiind de 26.234.502.000 ROL, operațiune menționată la O.R.C.T.B. la data de 22 martie 2001.

La data de 26 martie 2001 cesionara de părți sociale, persoană domiciliată în străinătate, a cesionat la rândul său cu titlu gratuit aceleași părți sociale dobândite la 9 februarie 2001, operațiune înregistrată la O.R.C.T.B. abia la 4 aprilie 2002. Cesionarea părților sociale cu titlu gratuit s-a făcut către R. [REDACTED] M. [REDACTED], asociat deja existent la SC „[REDACTED]”, care a primit 1160 părți sociale și către P. [REDACTED] I. [REDACTED], asociat nou, care a primit 10.440 părți sociale.

Comisia specială a reținut că după cesiunile de părți sociale menționate, proprietarii ai SC „[REDACTED]” SRL au devenit numitul P. [REDACTED] I. [REDACTED] și SC [REDACTED] București, societate care la rândul ei are ca acționară pe cea de-a doua beneficiară a liberalității din 26 martie 2001, adică numita R. [REDACTED] M. [REDACTED]. Acești doi proprietari au plătit cercetatei E. [REDACTED] P. [REDACTED], la sfârșitul lunii iunie 2004 sumele de 15.063.094.970 și 136.506.670 ROL cu titlu de salarii și bonus pentru management corespunzător întrucât cercetata a continuat să aibă calitatea de administrator al SC „[REDACTED]” SRL. Cu privire la cesiunea părților sociale, comisia a stabilit că acest act juridic a fost fictiv și fondat pe o cauză falsă, date fiind împrejurările de fapt ale operațiunilor juridice desfășurate. S-a mai reținut că deși, aparent, prin încheierea contractului din februarie 2001 cercetații au încetat de a mai fi acționarii SC „[REDACTED]” SRL, firmă înființată de cercetatul D. [REDACTED] I. [REDACTED] P. [REDACTED], intrat ulterior în funcții de demnitate publică, ei au continuat în fapt să o controleze și să o conducă.

Dovezi în acest sens au fost considerate atât calitatea de administrator a cercetatei, cât și salariile substanțiale încasate de la firma de care doar aparent cei doi soți s-au dezis în februarie 2001.

În acest context comisia a mai avut în vedere că deși cercetații au depus două copii xerox de pe extrase de cont de la ██████ BANK România SA, care consemnau suma de 986.000 USD pretins primită de la cesionara B█████, aceste documente bancare nu pot fi luate în considerare întrucât nu poartă ștampila băncii emitente iar pe de altă parte nu există dovezi în sensul că sumele respective au fost cheltuite ulterior pentru dobândirea de bunuri.

S-a mai reținut în motivarea ordonanței că nici cele două extrase de cont, fără ștampila ██████ BANK România SA referitoare la suma de 562.500 USD, pe care cercetații au plătit-o numitului D█████ V█████ R█████ I█████ pentru construirea a 4 apartamente în București str. ██████ s█████, nu pot fi considerate valabile astfel încât s-a concluzionat că între sumele pretins primite în urma cesiunii de părți sociale din 9 februarie 2001 și cheltuielile efectuate ulterior de către cercetați nu există nici o legătură.

Cu referire la cheltuielile cercetaților comisia specială a reținut în primul rând că din expertiza efectuată în cauză rezultă un total de 66.558.207.775 ROL, care include și sumele destinate dobândirii mai multor bunuri imobile.

În privința caselor de vacanță ale cercetaților din orașul Azuga expertul a opinat (iar Comisia și-a însușit această propunere) ca la capitolul cheltuieli să se adauge costurile privind diferența de valoare ce rezultă din calculul valorii de impozitare a imobilelor față de suma menționată în declarațiile de avere, calcul efectuat în conformitate cu prevederile Codului fiscal.

Comisia a reținut că această diferență însumează 4.438.148.750 ROL sumă ce a fost adăugată la capitolul cheltuieli efectuate în perioada supusă controlului.

În ceea ce privește costul unor obiecte de artă, bijuterii, colecții numismatice, Comisia a reținut că totalizând sumele menționate de cercetat în declarația de avere din 7 mai 2005 referitoare la aceste bunuri, expertul contabil a concluzionat că valorile approximate de reclamanți se ridică la

Comisia a reținut că depunerea ista privind obiectele de artă și bijuterii cu

menționarea perioadelor de procurare, a dovezilor și sumelor investite și întrucât în declarația de avere din 7 mai 2005 cercetatul a făcut referire, implicit, și la perioada 2000-2004, Comisia specială a stabilit prin apreciere că în perioada supusă controlului cercetații au dobândit obiecte de artă, bijuterii, colecții numismatice, în valoare de 1.575.440.000 ROL (echivalent a 40.000 Euro), sumă ce a fost adăugată la capitolul cheltuieli.

Sub aspectul cheltuielilor de întreținere comisia a stabilit, pe perioada supusă controlului un total de 1.624.441.440 ROL, echivalent a sumei de 1.500 de Euro lunar.

Comisia a statuat în concluzie că totalul cheltuielilor efectuate de cercetați în perioada supusă analizei se ridică la 74.196.237.965 ROL.

Efectuând operațiunea de scădere din această sumă a celor 28.167.114.235 ROL reprezentând venituri, Comisia a concluzionat că cercetații nu justifică în perioada 12 decembrie 2000 – 14 decembrie 2004 caracterul licit al unor bunuri în valoare de 46.029.123.730 ROL.

Având în vedere cuantumul sumei pentru care s-a constatat că nu se justifică dobândirea licită a unor bunuri și observând acte de dispoziție efectuate de cercetați ulterior perioadei controlate, Comisia a dispus aplicarea de măsuri asiguratorii prin instituirea sechestrului asigurator asupra unor bunuri imobile dobândite de cercetați în perioada supusă controlului.

Urmare a trimiterii dosarului în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a format dosarul nr.2163/1/2006.

Pe parcursul soluționării cauzei de către instanță cercetații au depus un memoriu cu privire la situația veniturilor și cheltuielilor lor în perioada supusă controlului precum și un mare număr de înscrisuri între care adresa nr. [redacted] a Băncii Naționale a României- Direcția reglementare și autorizare, adresele [redacted] BANK România SA nr. [redacted] și [redacted], adresa nr. [redacted] emisă de SC „[redacted] SRL, scrisoarea nr. [redacted] a Băncii Naționale a României, adresa din 16 februarie 2006 a Primăriei Azuga, autorizația nr. [redacted] din 25 august 2000 a Primăriei Azuga, procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor din 5 ianuarie 2001 vizat de Primăria orașului Azuga, adresa nr. [redacted] din 14 februarie 2006 emisă de Primăria orașului Azuga,

document emis de către ██████ BANK România SA la aceeași dată referitor la contul personal al cercetatei, declarația autentificată a cercetaților din 15 martie 1997 referitoare la separarea de bunuri – document valabil pe teritoriul statului Italia, unde legea prevede acest statut între soți și cu care a fost înscrisă căsătoria în Italia. Este de menționat că până în iunie 2000 E█████ P█████ a fost rezident în Italia, în calitate de cetățean italian și în prezent are statut de cetățean italian cu domiciliu în străinătate, documente referitoare la cheltuieli privind utilitățile pentru proprietățile din București și Azuga, înregistrări referitoare la sume plătite ca impozite și taxe în perioada 2001-2004.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție precum și Ministerul Finanțelor Publice, devenit Ministerul Economiei și Finanțelor nu au depus înregistrări noi la dosar.

Pe parcursul soluționării cauzei de către Înalta Curte de Casație și Justiție, Do██ I███ P█████ și E███ P█████ au formulat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.7, art.8 alin.1, art.10, art.12 alin.3, art.13, art.14 alin.1, art.18, art.21 alin.1, art.23, art.28 alin.1, art.32, art.33 și art.35 din Legea nr.115/1996.

Prin decizia nr.321 din 29 martie 2007, pronunțată cu opinia separată a unui număr de trei judecători, Curtea Constituțională a decis că prevederile menționate sunt conforme cu dispozițiile constituționale și a respins excepția.

Examinând întregul material probator administrat în cauză, atât pe parcursul cercetării de către Comisia specială cât și în fața instanței, Înalta Curte de Casație și Justiție reține următoarele:

I. Considerații prealabile.

Potrivit prevederilor art.44 alin.8 din Constituția României „averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă”.

Acest text cu caracter de principiu, cuprins în Capitolul II, consacrat drepturilor și libertăților fundamentale, prezintă, inclusiv în materia aplicării Legii nr.115/1996, o importanță practică deosebită. Presumpția relativă referitoare la caracterul licit al dobândirii bunurilor, în acord cu principiile generale de drept și cu regula instituită prin art.1169 Cod civil referitoare

statutului – în speța PROCURORUL GENERAL AL PARCHETULUI DE PE LĂNGĂ

Curte de Casație și Justiție, care susține că există o disproporție vădită între veniturile licite ale cercetaților și cheltuielile efectuate – să nu se limiteze la a face afirmații, ci să le și susțină prin probatorii concludente și certe.

În speță, printr-o simplă adresă, Procurorul General a solicitat să fie verificată averea cercetatului, pornind de la două articole apărute în presă. Nici completarea depusă la două luni după sesizarea Comisiei speciale de cercetare nu este însoțită decât de un număr redus de înscrisuri. În consecință, Comisia a efectuat demersurile pe care le-a considerat de cuviință în vederea soluționării cauzei cu care a fost investită, iar cercetații au fost puși în situația de a dovedi ei caracterul licit al dobândirii bunurilor. S-a ajuns astfel în situația – frecventă pe parcursul soluționării cauzei de către Comisie – a răsturnării prezumției constituționale și a inversării sarcinii probei. De altfel, o astfel de abordare transpare frecvent în motivarea Ordonanței, prin formulări de genul: „cercetații nu au dovedit împrejurarea că...”, „cercetații nu au depus înscrisuri referitoare la...”, „nu s-a probat de către cercetați...”. Viziunea comisiei speciale asupra acestui aspect are nu numai o importanță principială, ci a și influențat, într-o manieră decisivă, așa cum se va vedea în cuprinsul deciziei, soluția pe fondul cauzei.

II. În ceea ce privește modul de sesizare a Comisiei speciale de cercetare.

Pe tot parcursul soluționării cauzei, atât în fața Comisiei cât și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, cercetații au susținut în principal că au fost încălcate prevederile art.1, art.7 și art.11 din Legea nr.115/1996, solicitând să se constate nulitatea investirii Comisiei speciale.

S-a arătat sub un prim aspect că sesizarea inițială, formulată de Procurorul general la data de 21 iulie 2005, nu cuprinde referiri la dovezile pe care se întemeiază și sursele de unde acestea pot fi solicitate, ci doar la două articole de presă. Nici completarea ulterioară, din 20 septembrie 2005, nu este însoțită de înscrisuri relevante, lipsind, între altele, declarațiile de avere de la început și sfârșit de mandat ale cercetatului.

În același context s-a mai învederat că potrivit art.31 din Legea nr.115/1996 dispozițiile acestui act normativ se întregesc cu prevederile

certe.” Or, prevederile art.10/ Cod procedura civila art.10/11/12/13/14/15/16/17/18/19/20/21/22/23/24/25/26/27/28/29/30/31/32/33/34/35/36/37/38/39/40/41/42/43/44/45/46/47/48/49/50/51/52/53/54/55/56/57/58/59/60/61/62/63/64/65/66/67/68/69/70/71/72/73/74/75/76/77/78/79/80/81/82/83/84/85/86/87/88/89/90/91/92/93/94/95/96/97/98/99/100

limitativ mijloacele de probă, care în speță au fost prezentate de către autorul sesizării în mod incomplet, tendențios și cu mare întârziere.

Sușținerile cercetaților sunt, sub acest aspect, în bună măsură întemeiate, actele și lucrările dosarului evidențiind că modul de sesizare a Comisiei speciale a prezentat o serie de carențe probatorii.

De altfel, în chiar cuprinsul Ordonanței există inadvertențe clare cu privire la sesizarea Comisiei și atitudinea cercetaților față de această problemă.

Astfel, la fila 4 alin.1 se menționează că persoanele cercetate „au ridicat o serie de obiecțiuni și au formulat critici cu referire la modul în care a fost sesizată Comisia specială” pentru ca la fila 7 alin.3 să se afirme că a fost pusă în discuție legalitatea sesizării Comisiei iar cercetații, „personal și asistați de avocatul ales, nu au invocat excepții, cereri sau apărări și nici nu au formulat critici cu referire la aceste chestiuni puse în discuție.”

În realitate, cercetații au criticat permanent prin memorii, note scrise și au argumentat că modul de sesizare a Comisiei speciale nu îndeplinește cerințele legale.

Din chiar cuprinsul Ordonanței rezultă că la cererea de cercetare a averii, Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a anexat doar o sesizare formulată de Centrul de Resurse Juridice, trei declarații de avere, trei declarații de interese, un înscris emanând de la Oficiul Național al Registrului Comerțului privind o firmă la care era asociată soția demnitarului și două articole din ziarele „Cotidianul” și „Gardianul”, apărute în cursul lunii martie 2005.

Așa-numita „completare a sesizării” din 20 septembrie 2005 are anexate un număr redus de înscrisuri, Comisia specială referindu-se la probe „care au fost remise cu întârziere de către autoritățile solicitate ori care i-au parvenit la intervale diferite de timp.”

În cuprinsul Ordonanței se mai menționează că deși art.11 din Legea nr.115/1996 prevede că „cererea de cercetare va indica, în mod obligatoriu, dovezile pe care se întemeiază și sursele de unde acestea pot fi solicitate sau va fi însoțită de acte doveditoare”, textul nu se referă la totalitatea probelor

și a bunurilor. Chiar dacă s-ar reține caracterul incomplet al actului de

împiedice efectuarea cercetării și cu atât mai puțin să constituie motiv de nulitate a sesizării.”

Concluzionând asupra acestui aspect, Înalta Curte reține că sesizarea Comisiei speciale de cercetare s-a făcut cu evidente deficiențe de ordin probatoriu. Nu există însă o dispoziție legală expresă care să sancționeze cu nulitatea carențele menționate. Pe de altă parte, instrumentând cauza, Comisia specială a căutat să complinească aceste deficiențe și să stabilească adevărul, chiar dacă - așa cum s-a arătat - cu o viziune criticabilă asupra sarcinii probei și a incidenței prezumției constituționale privind caracterul licit al dobândirii bunurilor.

În fine, continuarea verificărilor și a cercetării, atât de către Comisie, cât și în fața instanței, poate fi considerată nu numai conformă cu principiile aflării adevărului și al accesului la justiție, ci și în interesul sesizantului și al cercetaților, fiecare dintre aceștia dorind ca susținerile și apărările să le poată fi verificate iar punctele de vedere să fie validate printr-o soluție pe fond, iar nu formală.

Așa fiind, Înalta Curte va aprecia că sesizarea Comisiei, deși deficitară și incompletă, nu poate fi considerată nulă.

III. Unele aspecte referitoare la perioada supusă controlului.

Comisia specială de cercetare a considerat că intervalul de timp pentru care poate face verificări este cuprins între 12 decembrie 2000, data începerii mandatului de deputat și 14 decembrie 2004, momentul terminării acestuia. A fost înlăturată solicitarea cercetatului în sensul ca verificarea să fie extinsă până la data de 29 decembrie 2004, când prin Decretul nr.1178 acesta a fost revocat din funcția de ministru.

Motivul pentru care Comisia a optat pentru această soluție este redat explicit în cuprinsul Ordonanței, acela ca în calculul veniturilor să nu fie incluse sumele de 15.063.094.970 ROL și respectiv 136.506.670 ROL, primite de cercetata **Popescu Elena** cu titlu de salarii de la SC „**[REDACTAT]** SRL la finele lunii decembrie 2004.

Soluția Comisiei speciale de cercetare este, sub acest aspect, fundamental greșită. Ea a avut în vedere intervalul de timp în care **D. I. Popescu** a avut calitatea de deputat, iar nu cea de ministru. Cele două perioade de timp se suprapun în bună măsură, dar nu există nici un temei

în/din funcția de ministru. Aceasta cu atât mai mult cu cât și sesizarea Centrului de Resurse Juridice și cererea Procurorului general se referă la cercetarea averii fostului ministru. Chiar încheierea Comisiei de cercetare din 25 august 2005 are în vedere perioada ministeriatului. Nici măcar articolele din presă nu susțin că ~~Domnul Ioan Popescu~~ ar fi dobândit o avere ilicită în calitate sa de deputat, ci trăgând foloase necuvenite din exercitarea funcției de ministru.

Comisia de cercetare motivează în mod contradictoriu și neconvingător aceste aspecte. După ce se arată : „faptul că perioada de control s-a oprit la data de 14 decembrie 2004 nu înseamnă că averea cercetatului nu a fost controlată în calitate lui de ministru”, în paragraful următor, Ordonanța precizează „pe cale de consecință, perioada supusă controlului este 12.12.2000 (dată la care cercetatul ~~Domnul Ioan Popescu~~ a completat declarația de avere ca deputat) – 14.12.2004.”

Deși aparent formală, această chestiune are importante consecințe practice. Susținerea Comisiei în sensul că limitarea perioadei de cercetare la intervalul 12.12.2000 – 14.12.2004 nu produce nici o vătămare persoanelor cercetate este lipsită de fundament. Dimpotrivă, excluderea celei de-a doua jumătăți a lunii decembrie 2004 are drept consecință directă și imediată neluarea în calcul a sumelor de 15.063.094.970 ROL și respectiv 136.506.670 ROL, încasate în mod legal de către cercetată și în legătură cu care nu există nici o suspiciune că ar avea o proveniență ilicită.

Pe de altă parte, este corect raționamentul conform cu care veniturile dobândite ulterior nu pot justifica, în principiu, cheltuieli anterior efectuate, decât în situații speciale, ceea ce nu este cazul în speță. Dar excluderea din calcul a acestor venituri legale, pe lângă faptul că este complet nejustificată din punctul de vedere al perioadei supuse controlului, ar avea drept consecință – contrară legii, logicii și deci de neadmis – că persoanele cercetate ar fi obligate către stat la plata acestor sume, ca fiind nejustificate, deși proveniența lor este în mod evident licită și în afara suspiciunilor. Concluzionând, Înalta Curte va constata că perioada supusă controlului este cuprinsă între 29.12.2000 – 29.12.2004 iar sumele obținute ca salarii de cercetată la finele acestui interval sunt licite și vor fi luate în calculul veniturilor legal dobândite, neexistând nici un temei pentru a fi

IV. Cu privire la veniturile realizate de cercetați .

Comisia specială a reținut că veniturile realizate de cercetați totalizează suma de 28.167.114.235 ROL. Pe parcursul instrumentării cauzei de către Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-au administrat probatorii și nu există elemente din care să rezulte că această sumă ar fi mai mică. Dimpotrivă, așa cum s-a arătat în capitolul consacrat perioadei supuse controlului, comisia a înlăturat nejustificat din calculul veniturilor salariile și bonusul încasate de cercetată la sfârșitul lunii decembrie 2004, în cuantum de 15.063.094.970 ROL și respectiv 136.506.670 ROL. Aceste sume vor fi avute în vedere de către Înalta Curte la capitolul „venituri realizate” de cercetați.

În afară de aspectul deja menționat, problema veniturilor cercetaților implică o serie de chestiuni distincte.

A. Referitor la cesiunea de părți sociale deținute de cercetați la SC „~~XXXXXXXXXX~~” SRL aceștia au susținut în mod constant – și au depus la dosarul cauzei acest înscris – că prin contractul de cesiune de părți sociale autentificat sub nr.742/9 februarie 2001 la B.N.P. ~~XXXXXXXXXX~~ au cesionat către numita ~~XXXXXXXXXX~~ S~~XXXXXXXXXX~~ părțile lor sociale deținute la SC „~~XXXXXXXXXX~~ A~~XXXXXXXXXX~~” SRL pentru suma totală de 986.000 USD, reprezentând, la acel moment, echivalentul în lei a 26.234.502.000 ROL.

Comisia de cercetare a înlăturat această sumă din calculul veniturilor cercetaților, cu o motivare bazată pe trei elemente:

- astfel de operațiuni se realizează numai în moneda națională, nu în valută;
- documentele bancare care atestă plata nu pot fi considerate valabile întrucât nu poartă ștampila băncii respective;
- contractul de cesiune este simulat și fondat pe o cauză falsă, astfel încât nu poate produce efectele juridice urmărite de cercetați.

Sub un prim aspect, deși pentru obiectul cauzei această problemă nu prezintă o importanță esențială, este de relevat că din coroborarea Regulamentului Valutar nr.1 din 30 ianuarie 2004 al Băncii Naționale a României cu adresa nr. ~~XXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX~~ a aceleiași bănci rezultă

împrejurarea dacă suma obținută de cercetați – în lei sau în valută – prin

cesionarea părților sociale, poate fi inclusă sau nu în capitolul veniturilor lor licite.

Pe de altă parte, negarea de către Comisia de cercetare a valabilității extraselor de cont emise de [REDACTED] România S.A., care consemnează primirea de către cercetați a sumei de 986.000 USD ca urmare a cesionării părților sociale, cu motivarea că „le lipsește viza băncii emitente”, este nefundamentată juridic.

Atât în fața Comisiei speciale, cât și pe parcursul cercetării judecătorești a cauzci, s-a făcut dovada că extrasele de cont ale [REDACTED], potrivit normelor care îi reglementează activitatea, constituie documente oficiale, emise în formă electronică și care nu necesită alte formalități suplimentare pentru a fi valabile. În acest sens, prin adresele nr.1122 și 1123 din 9 februarie 2006, emise în faza soluționării cauzei de către Înalta Curte, se precizează că „extrasele de cont emise de [REDACTED] România S.A. sunt generate automat de calculator și sunt valabile fără a fi însoțite de semnăturile autorizate ale băncii. Acest lucru este adus la cunoștința clientului prin textul inscripționat pe spatele extrasului de cont.”

Rezultă așadar fără dubiu că afirmația Comisiei speciale de cercetare privind nevalabilitatea documentelor bancare nu are temei și a fost contrazisă prin probe certe.

În ceea ce privește fondul operațiunii de cesionare de către cercetați a părților sociale, Comisia specială a considerat contractul fictiv și fondat pe o cauză falsă, argumentând în sensul că:

- cesionarea s-a efectuat către o persoană interpusă;
- nu poate fi explicată împrejurarea că această persoană – cesionarul, a plătit cercetaților suma totală de 986.000 USD pentru ca după aceea, la un interval de timp relativ scurt, să transmită la rândul ei, cu titlu gratuit, aceste părți sociale altor persoane;
- beneficiarii liberalității nu erau persoane străine cercetaților, ci făceau parte din lumea afacerilor și a operațiunilor comerciale;
- SC „[REDACTED]” SRL a continuat în fapt să fie controlată de către cercetata E [REDACTED] P [REDACTED];
- contractul de cesiune nu a fost încheiat decât în scopul preconstituirii de dovezi cu care cercetații să poată justifica ulterior

Examinând această problemă, Înalta Curte reține că aserțiunile și deducțiile Comisiei speciale de cercetare nu se bazează pe vreo probă și reprezintă – așa cum de altfel se motivează în cuprinsul Ordonanței, o apreciere globală a acesteia cu privire la realitatea și valabilitatea operațiunii juridice. Ea pune o importantă problemă de principiu: dacă și în ce măsură, într-o cauză vizând cercetarea dobândirii averii unei persoane, Comisia specială sau instanța pot să constate nule și să lipsească de efecte acte juridice intrate în circuitul civil și a căror validitate nu a fost contestată.

Este de principiu că nici comisia și nici instanța nu sunt ținute să aibă în vedere și să ia în calcul, în mod necritic, apărările cercetaților, precum și actele juridice prin care aceștia tind să dovedească proveniența licită a unor venituri sau bunuri.

Cu toate acestea, prezumția constituțională a liceității averii impune ca înlăturarea apărărilor, invalidarea unor acte juridice și a efectelor lor să nu se facă discreționar, pe baza unor aprecieri subiective ori simple deducții care nu se fundamentează pe elemente probatorii, ci doar în urma analizei unor probe certe.

Or, în speță, Comisia specială, a înlăturat acte juridice intrate în circuitul civil doar în baza unor aprecieri subiective, considerându-le „logice” sau „ilogice” după criterii ce eludează dispozițiile legale.

Astfel, sub un prim aspect, comisia a statuat că nu este „logic” ca persoana cesionară a părților sociale, B [redacted] și S [redacted], să le transmită ulterior cu titlu gratuit altor persoane. Nu există însă nici un element probatoriu cu privire la natura relațiilor – preexistente sau ulterioare – dintre părți care ar putea justifica și ar face pe deplin „logică”, plauzibilă și firească o asemenea operațiune juridică. Fără a detalia aspectele privind cauza (scopul) actului juridic, astfel cum acesta este configurată în art.966-968 Cod civil, sunt extrem de relevante prevederile art.967, care statuează: „Convenția este valabilă, cu toate că cauza nu este expresă. Cauza este prezumată până la dovada contrarie”. Or, în speță nu s-a făcut nici o dovadă contrarie, prezumțiile de validitate – constituțională și legală – nu au fost răsturnate iar Comisia de cercetare se mărginește să afirme că operațiunea nu i se pare „logică”.

Comisia a ajuns la concluzia ca operațiunea juridică din februarie 2001 s-a făcut pentru preconstituirea unor dovezi în

cazul unui eventual control al averii – care putea sau nu să aibă loc – și care s-a declanșat în iulie 2005.

În ceea ce privește considerarea numitei B [redacted] și S [redacted] ca „persoană interpusă”, Înalta Curte reține următoarele:

În cuprinsul Ordonanței, Comisia specială de cercetare a acreditat ideea că operațiunea juridică respectivă reprezintă o simulație prin interpunere de persoane.

Sediul materiei îl reprezintă dispozițiile art.1175 Cod civil: „Actul secret, care modifică un act public, nu poate avea putere decât între părțile contractante și succesorii lor universali; un asemenea act nu poate avea nici un efect în contra altor persoane”. Textul se coroborează cu prevederile art.973 Cod civil: „Convențiile n-au efect decât între părțile contractante”, care dă expresie principiului relativității efectelor actului juridic civil („res inter alios...”).

Aceste dispoziții legale, reglementând o operațiune complexă din punct de vedere juridic, nu permit o apreciere globală de genul:” actul pare a fi simulat”, ci impun îndeplinirea unor condiții cumulative. Cea mai importantă dintre ele privește existența unui act secret, așa-numitul „contraînscriș”, care modifică un act public, încheiat între părțile contractante. De esența simulației este ca acest act secret, singurul care produce efecte între părți, să fie anterior (preexistent) sau cel puțin concomitent cu actul public (în speță cel care atestă cesiunea părților sociale). În lipsa unui act secret, dispozițiile art.1173 Cod civil sunt fără echivoc: „Actul autentic are deplină credință în privința oricărei persoane despre dispozițiile și convențiile ce constată” iar art.1174 Cod civil stabilește că „actul autentic sau cel sub semnătură privată are tot efectul între părți despre drepturile și obligațiile ce constată.”

Or, în condițiile în care nici unul dintre elementele specifice simulației nu a fost dovedit – iar sarcina probei incumba autorului sesizării - concluzia comisiei de cercetare nu are fundament juridic și urmează a fi înlăturată.

Cum actele juridice încheiate de cercetați și ulterior de subdobânditorii de drepturi au intrat în circuitul civil și și-au produs efectele; se bucură de prezumția de validitate și nu au fost nici un moment

B. Cu privire la contractul de asociere civilă nr. [redacted] din 18 iunie 2003. Actul juridic menționat a fost încheiat între D. [redacted] V. [redacted] R. [redacted] I., în calitate de proprietar al terenului din str. [redacted] (ulterior nr. [redacted]) sector [redacted] și constructor al clădirii și cercetata P. [redacted] E. [redacted], iar obiectul său îl reprezintă, conform cap.2, „obținerea de către doamna E. [redacted] P. [redacted] a patru apartamente situate în imobilul ce se va construi de către D. [redacted] V. [redacted] R. [redacted] I.”. Contractul a mai stabilit în sarcina asociatei P. [redacted] E. [redacted] obligația de a participa la plata construcției imobilului „cu suma aferentă apartamentelor respective, adică 750 USD/m.p. construit (aproximativ 562.500 USD pentru toate cele 4 apartamente).”

În cuprinsul Ordonanței pronunțate de către Comisia specială s-a motivat însă că documentele bancare care atestau plata nu erau ștampilate, astfel încât „rezultă că suma plătită pentru cele 4 apartamente nu are nici o legătură cu tranzacția încheiată la 9 februarie 2001, iar sursa din care a provenit această importantă sumă nu a fost identificată și nici explicată de către cercetați”, astfel încât s-a apreciat că „între sumele pretins primite în urma cesiunii de părți sociale din 9 februarie 2001 și cheltuielile efectuate ulterior de cercetați nu există nici o legătură”.

În privința validității documentelor bancare, adresele emise de [redacted] Romania S.A., la care s-a făcut referire anterior, sunt edificatoare. Pe de altă parte, pe parcursul instrumentării cauzei de către instanță, cercetații au depus la dosar înscrisuri necontestate, emise de bancă, de natură să explice evoluția conturilor, transferurile intervenite, depozitele și sursele de creditare.

În acest sens, adresa nr. [redacted] din 9 februarie 2006, a cărei validitate nu a fost pusă în discuție, atestă că în contul cercetatului deschis în USD la [redacted], au intrat, la data de 9 februarie 2001, 493.000 USD, ordonatorul plății fiind numita B. [redacted] S. [redacted]; rezultă de asemenea din acest înscris că suma reprezintă valoarea a 25%, respectiv 5.800 acțiuni la SC „[redacted] SRL” SRL.

Conform aceluiași document bancar, la data de 19 iunie 2003, din acest cont a fost efectuat un transfer intern în valoare de 408.760 USD către D. [redacted] V. [redacted] R. [redacted] I., menționându-se că obiectul plății privește contractul de asociere nr. [redacted] din 18 iunie 2003.

[redacted] cercetată [redacted] E. [redacted], deschis în USD la „[redacted]” au intrat,

la data de 9 februarie 2001, alți 493.000 USD, ordonatorul plății fiind B [redacted] S [redacted]; documentul bancar mai precizează că suma reprezintă valoarea a 25%, respectiv 5.800 acțiuni deținute la SC „ [redacted] SRL.

Din cuprinsul aceleiași adrese mai rezultă că din cont a fost efectuat un transfer intern la data de 19 iunie 2003, în valoare de 153.740 USD, către D [redacted] V [redacted] R [redacted] I [redacted], cu referire la contractul de asociere nr. [redacted] din 18 iunie 2003.

Validitatea acestor documente bancare nu poate fi pusă în discuție. Ele nu au fost, de altfel, contestate nici de către Parchet ori Ministerul Finanțelor Publice și atestă o serie de elemente esențiale:

- faptul că soții P [redacted] [redacted] aveau, fiecare în parte, câte un cont deschis la această bancă;
- data deschiderii conturilor, evoluția lor și soldul înregistrat în decembrie 2004;
- depozitele din care s-au făcut transferuri cu referire la contractul de asociere nr. [redacted]/[redacted].

Împotriva acestor înscrisuri oficiale nu există dovadă contrară. Ele formează convingerea deplină a instanței cu privire la realitatea datelor pe care le conțin și atestă, pe de o parte, că suma reprezentând prețul acțiunilor cesionate trebuie luată în calculul veniturilor iar, pe de altă parte, că transferurile bancare efectuate în contul contractului de asociere pentru cele patru apartamente s-au făcut din această sursă legală.

Concluzionând cu privire la veniturile cercetaților în perioada supusă controlului, Înalta Curte va reține că totalul acestora este de 69.601.217.875 ROL și se compune din:

- 28.167.114.235 ROL – reținuți de către Comisia specială de cercetare și necontestată;
- 15.063.094.970 și 136.506.670 ROL încasați în decembrie 2004 de cercetată de la SC „ [redacted] SRL;
- 26.234.502.000 ROL reprezentând echivalentul a 986.000 USD încasați de la B [redacted] S [redacted] ca preț al acțiunilor cesionate la 9 februarie 2001.

V. Cu privire la cheltuielile efectuate de cercetați în perioada supusă controlului.

În această materie, trei sunt aspectele controversate în legătură cu care cercetații au ridicat obiecțiuni la concluziile Comisiei, au formulat apărări și au administrat probatorii cu înscrisuri în fața Înaltei Curți.

A. Referitor la construcția unei a doua case de vacanță la Azuga.

Prin Ordonanță, Comisia a reținut la capitolul „cheltuieli” și suma de 4.438.148.750 ROL, destinată construcției de către cercetați a unei a doua case de vacanță în Azuga.

Motivându-și soluția sub acest aspect, Comisia a avut în vedere adresa din 2 decembrie 2005 a Prefecturii județului Prahova, care a comunicat că familia cercetaților deține în proprietate în Azuga, 2 imobile:

- str. ██████████, fără număr, 1447 m.p. teren și casă de vacanță cu amprenta la sol de 377 m.p.;

- str. ██████████, fără număr, 302 m.p. teren și casă de vacanță cu amprenta la sol de 56 m.p.

Au fost de asemenea invocate facturile cu privire la consumul de gaze naturale la aceste imobile.

Cercetații au susținut permanent că în Azuga, pe str. ██████████, nu dețin două, ci o singură casă de vacanță, cea de a doua fiind în realitate o simplă anexă gospodărească (seră).

Această apărare le-a fost însă respinsă cu motivarea că „nu a fost cu nimic dovedită”, ceea ce ilustrează din nou viziunea Comisiei cu privire la sarcina probei. În Ordonanță a fost însușită opinia expertului, care a arătat că „există o vădită inadvertență între declarațiile de avere ale persoanei cercetate și evidențele orașului Azuga privind numărul caselor de vacanță și suprafața luată în calcul pentru determinarea valorii de impozitare”.

În acest sens, la capitolul „cheltuieli efectuate de cercetați” s-a inclus, potrivit opiniei expertului, suma constând în diferența de valoare ce rezultă din calculul valorii de impozitare a caselor de vacanță, efectuat conform prevederilor art. 251-252 din Codul fiscal.

Examinând sub acest aspect actele și lucrările dosarului, Înalta Curte reține că apărarea constantă a cercetaților, în sensul că există o singură casă de vacanță și o anexă gospodărească (seră), care are un bransament separat, este

controlului este credibilă, fiind susținută de probatorii relevante.

Astfel, în declarația de avere din 9 ianuarie 2001, la începutul mandatului de ministru, cercetatul a menționat existența unei vile cu dependențe la Azuga. În privința anexei gospodărești (seră), cercetații au depus la dosarul cauzei mai multe înscrisuri:

- certificat de urbanism din august 2000;
- autorizație de construcție din august 2000;
- proces verbal de terminare a lucrărilor din 5 ianuarie 2001;
- declarație la Primăria Azuga privind terminarea lucrărilor.

Toate aceste dovezi atestă în mod cert că este vorba despre o anexă gospodărească (seră) în suprafață de 51 m.p., edificată și finisată înainte de începerea perioadei supuse controlului. Faptul că există două branșamente de gaze distincte (din 26 ianuarie 1998 pentru casă și din 20 decembrie 2000 pentru seră) nu poate conduce prin el însuși, așa cum a procedat Comisia de cercetare, la concluzia existenței a două case de vacanță (vile).

Mai mult, prin adresa Primăriei Azuga din 14 februarie 2006, înscris oficial necontestat, se precizează că persoanele cercetate dețin în proprietate un corp de clădire cu suprafață construită de 231 m.p. și o anexă gospodărească (seră) de 51 m.p., ceea ce înseamnă în total 282 m.p., adică suprafața menționată în declarația de avere din 9 ianuarie 2001. Nu există nici o contradicție cu privire la amprenta la sol, care este într-adevăr de 379 m.p., diferența dintre cele două suprafețe constând în terasa acoperită și scări.

În fine, certificatul fiscal – de asemenea un înscris oficial necombătut – confirmă susținerile cercetaților cu privire la inexistența unei a doua case (vile) a acestora în orașul Azuga.

În concluzie, instanța va constata că includerea în capitolul „cheltuieli efectuate de cercetați” a sumei de 4.438.148.750 lei este nejustificată, astfel încât o va înlătura din calcul.

B. Cu privire la obiecte de artă, bijuterii și colecții numismatice.

Sub acest aspect, Ordonanța Comisiei speciale a reținut că în declarația de avere din 12 decembrie 2000, cercetatul a menționat că deține, printre altele, și „tablouri semnate de pictori consacrați, piese de mobilier de artă, statuete, diverse obiecte de argintărie, bijuterii aparținând

soției”. S-a mai arătat în motivarea Ordonanței că ulterior cercetații nu au

În acest context, Comisia specială și-a însușit opinia expertului contabil în sensul că valorile approximate de cercetat, inclusiv în declarația de avere din 7 mai 2005 se ridică la „peste 200.000 Euro”. În consecință, în Ordonanță se motivează: „Având în vedere că cercetații au refuzat să depună lista privind obiectele de artă și bijuteriile, cu menționarea perioadelor de procurare, a dovezilor și sumelor investite și întrucât în declarația de avere din 7 mai 2005 cercetatul a făcut referire, implicit, și la perioada 2000-2004, Comisia Specială a stabilit, prin apreciere (sublinierea instanței), că în perioada supusă acțiunii de control, cercetații au dobândit obiecte de artă, bijuterii, colecții numismatice, etc., în valoare de 1.575.440.000 ROL (echivalent a 40.000 Euro), sumă ce va fi adăugată la capitolul cheltuieli”.

Atât soluția cât și motivarea Comisiei speciale sunt greșite.

Este esențial, sub un prim aspect, că la dosarul cauzei nu exista nici o dovadă care să ateste, în perioada supusă controlului, dobândirea unor bunuri în valoare de 1.575.440.000 ROL, iar lipsa probatoriilor nu le poate fi imputată cercetaților, pentru că astfel s-ar încălca dispozițiile imperative ale art.7 comb. cu art.13 alin.1 din Legea nr.115/1996 privind sarcina probei.

Pe de altă parte, în conformitate cu declarația de avere din 7 mai 2005, bunurile respective au fost dobândite, așa cum reține însăși Comisia specială, „prin moștenire, atât de către cercetat, cât și de soția sa, din repatrierea soției, conform documentelor vamale sau achiziționate începând din anii 1971, 1975 până în 2005”.

În raport de această împrejurare, de lipsa oricăror dovezi privind achiziționarea unor asemenea bunuri în perioada supusă controlului, de ignorarea prezumției de liceitate și a regulii „in dubio pro reo”, aprecierea Comisiei speciale este nefundamentată.

Pe de altă parte, cercetații au depus la dosarul instanței declarația notarială autentificată la 15 martie 1997 referitoare la separarea de bunuri între cercetați – document valabil pe teritoriul italian, unde reglementările consacră acest statut patrimonial al soților și în raport de care a fost înscrisă căsătoria în Italia, unde, până în iunie 2000 E. P. a fost rezident în calitate de cetățean italian, în prezent având statutul de cetățean italian cu

Așa fiind, includerea în capitolul „cheltuieli efectuate de cercetați” a sumei de 1.575.440.000 ROL (echivalentul a 40.000 Euro) este greșită și va fi înlăturată de către Înalta Curte.

C. Referitor la cheltuielile de întreținere ale cercetaților.

Prin Ordonanță, Comisia specială a apreciat un quantum mediu al cheltuielilor de întreținere lunară pentru cercetați la 1.500 Euro lunar.

În acest mod, Comisia nu a ținut seama de quantumul apreciat de cercetați, reprezentând echivalentul a 500 Euro lunar și propus chiar și de către expertul contabil, astfel încât a adăugat la cei 812.220.720 ROL o diferență de 1.642.441.440 ROL, corespunzătoare nivelului pe care l-a reținut.

Cercetații au contestat această diferență, susținând în esență că nivelul de 1.500 Euro lunar este exagerat, întrucât:

- s-a trecut, fără suport probator, peste opinia expertului contabil;
- au fost luate în calcul, de două ori, sumele reprezentând cheltuielile cu întreținerea imobilelor.

Examinând cauza sub acest aspect, Înalta Curte reține următoarele:

Este cert că nici Comisia specială de cercetare și nici instanța nu pot stabili altfel decât prin apreciere quantumul cheltuielilor lunare de întreținere, pe baza coroborării unor criterii obiective. În acest context, referirile Comisiei speciale la numărul imobilelor deținute de cercetați, cu implicații asupra impozitelor, întreținerii lor, la standardul de viață al persoanelor în cauză, fac credibilă și justificată opțiunea pentru un quantum de 1500 Euro lunar, în echivalent.

În consecință, apărările cercetaților vor fi, sub acest aspect, respinse.

Totalizând cheltuielile efectuate de cercetați în perioada supusă controlului, Înalta Curte va ajunge la concluzia unui quantum de 68.183.649.215 ROL. Acesta reprezintă rezultatul scăderii, așa cum s-a arătat, din totalul cheltuielilor reținut de Comisie, de 74.196.237.965 lei, a 4.438.148.750 lei reprezentând valoarea celui de al doilea imobil din orașul Azuga și a 1.575.440.000 lei contravaloarea unor obiecte de artă, bijuterii și colecții numismatice.

VI. Concluzii.

Comparând veniturile licite obținute de cercetații în perioada...

... ROL, Înalta Curte va constata că nu există nici un element

de discrepanță, diferență ori element care să ateste dobândirea ilicită a unor bunuri.

În consecință, potrivit prevederilor art. 18 alin.3 din Legea nr.115/1996, modificată și completată prin Legea nr.161/2003, se va dispune închiderea dosarului privindu-i pe cercetații **P. I.** și **P. E.**

Se va ridica, în raport de această soluție, măsura sechestrului asupra bunurilor cercetaților, astfel cum ea a fost dispusă prin Ordonanța nr.1 din 16 ianuarie 2006 a Comisiei Speciale de Cercetare a Averii persoanelor prevăzute în art.21 alin.1 din Legea nr.115/1996 din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Închide dosarul privindu-i pe cercetații **P. I.** și **P. E.**, domiciliați în București, **Strada**, nr. **12**, Bloc **D2**, sc. **1**, et. **1**, ap. **1**, sector **1**.

Ridică măsura sechestrului asupra bunurilor menționate în dispozitivul Ordonanței nr.1 din 16 ianuarie 2006 a Comisiei Speciale de Cercetare a Averii persoanelor prevăzute în art.21 alin.1 din Legea nr.115/1996 din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, după cum urmează:

- teren curți – construcții în suprafață de 490 m.p. situat în intravilanul orașului Azuga, strada **1**, F.N., lot **1**, pct. **1** cu nr. de cadastru provizoriu **1** dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. **1** din 22 august 2001 de B.N.P. **1**;

- teren în suprafață de 500 m.p. situat în intravilanul orașului Azuga, județul Prahova, pct. **1** lot **1**, înscris în C.F. nr. **1** Azuga, nr.cadastral **1**, dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. **1** din 5 mai 2002 de B.N.P. **1**-București;

- teren curți – construcții în suprafață de 801 m.p. situat în intravilanul

- în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. [REDACTED] din 3 iulie 2002 de B.N.P. [REDACTED];
- teren în suprafață totală de 1669 m.p. din care 978 m.p. fâneată și 692 m.p. pădure, situat în intravilanul orașului Azuga, [REDACTED], județul Prahova cu nr.cadastral provizoriu [REDACTED], dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. [REDACTED] din 24 octombrie 2002 de [REDACTED];
 - teren fâneată în suprafață de 493 m.p. situat în intravilanul orașului Azuga str. [REDACTED] F.N., lot [REDACTED], nr.cadastral provizoriu [REDACTED], dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. [REDACTED] din 29 noiembrie 2002 a B.N.P. [REDACTED];
 - teren în suprafață de 502 m.p. (523,67 m.p. din măsurători cadastrale) situat în orașul Azuga, str. [REDACTED], lot [REDACTED], județul Prahova, înscris în C.F. nr. [REDACTED] a localității Azuga nr.cadastral al parcelei [REDACTED], dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. [REDACTED] din 5 decembrie 2003 de B.N.P. [REDACTED];
 - teren în suprafață de 475 m.p. situat în intravilanul orașului Azuga str. [REDACTED] F.N., lot.nr. [REDACTED], înscris în C.F. nr. [REDACTED] cu nr.cadastral al parcelei [REDACTED], dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. [REDACTED] din 5 decembrie 2003 de B.N.P. [REDACTED] – București;
 - teren în suprafață de 467 m.p. (523 m.p. din măsurători cadastrale) situat în orașul Azuga, str. [REDACTED] F.N., înscris în C.F. nr. [REDACTED], cu nr.cadastral al parcelei [REDACTED], dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. [REDACTED] din 28 aprilie 2004 de B.N.P. [REDACTED] – București;
 - apartamentul nr. [REDACTED] situat în București, str. [REDACTED], dobândit în baza contractului de asociere civilă nr. [REDACTED] din 18 iunie 2003 încheiat între cercetata Elena Popescu și constructorul Dumitru Vișniuc I.

Cu recurs.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 1 octombrie 2007.

PRESEDINTE,

JUDECĂTOR,

JUDECĂTOR,